

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІШЕНЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

ENHANCING THE EFFICIENCY OF INFORMATION-ANALYTICAL SUPPORT FOR STRATEGIC PLANNING DECISIONS IN REGIONAL DEVELOPMENT IN UKRAINE

Стаття присвячена проблемі підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення рішень стратегічного планування регіонального розвитку в Україні. У контексті швидкого технологічного розвитку та постійно змінюючихся умов, важливість аналізу та інтерпретації даних стає критичною для успіху регіональних стратегій.

Автором підкреслено, що першим важливим кроком є створення централізованої бази даних, яка об'єднає великий обсяг інформації з різних джерел: від економічних показників до демографічних даних та екологічних показників. Інтеграція цих даних дозволить отримувати більш повну та точну картину регіонального розвитку. Автор статті наголошує на тому, що впровадження сучасних аналітичних інструментів та методів обробки даних є другим аспектом, що допоможе зробити аналітичний процес більш ефективним. Штучний інтелект, машинне навчання та аналіз даних можуть значно полегшити роботу експертів та сприяти швидшому виявленню тенденцій та патернів. Це дозволить більш оперативно реагувати на виклики та зміни у регіонах, а також передбачати можливі наслідки рішень.

Автором зауважено, що третім аспектом є підвищення кваліфікації фахівців, які займаються аналітичною роботою. Необхідно розвивати спеціалістів, які будуть здатні адаптуватись до нових технологій та використовувати їх на користь розвитку країни. Важливо створити мережу навчальних центрів та програм підвищення кваліфікації, щоб забезпечити постійне оновлення знань у цій сфері. Автором статті підкреслено, що четвертий аспект полягає у впровадженні принципів прозорості та відкритості у доступі до інформації. Забезпечення відкритого доступу до даних дозволить залучити громадськість та експертну спільноту до аналізу та обговорення стратегічних рішень. Це створить умови для широкої дискусії та забезпечить широку підтримку прийнятих рішень, що є важливим фактором успішної реалізації стратегій регіонального розвитку.

У статті наголошено на тому, що вказані заходи допоможуть створити ефективну систему інформаційно-аналітичного забезпечення, сприятимуть сталому та збалансованому розвитку країни та досягненню стратегічних цілей регіонального розвитку.

Ключові слова: підвищення ефективності, інформаційно-аналітичне забезпечення, стратегічне планування, регіональний розвиток, аналітичні інструменти, прозорість.

The article is dedicated to the problem of enhancing the efficiency of information-analytical support for strategic planning decisions in regional development in Ukraine. In the context of rapid technological advancements and constantly changing conditions, the importance of data analysis and interpretation becomes critical for the success of regional strategies.

The first crucial step is the creation of a centralized database that consolidates a vast amount of information from various sources, ranging from economic indicators to demographic and ecological data. Integrating this data will provide a more comprehensive and accurate picture of regional development. The article emphasizes that the second aspect involves the implementation of modern analytical tools and data processing methods, making the analytical process more efficient. Artificial intelligence, machine learning, and data analysis can significantly ease experts' work and facilitate the identification of trends and patterns, enabling more agile responses to regional challenges and predicting potential consequences of decisions. The third aspect is focused on enhancing the qualifications of experts engaged in analytical work. Developing professionals capable of adapting to new technologies and utilizing them to benefit the country's development is crucial. Establishing a network of training centers and qualification enhancement programs is vital to ensure continuous knowledge updates in this field. The fourth aspect revolves around implementing principles of transparency and open access to information. Providing open access to data will engage the public and expert community in the analysis and discussion of strategic decisions. This creates an environment for broad discussions and ensures widespread support for the adopted decisions, which is a pivotal factor for the successful implementation of regional development strategies.

The article highlights that these measures will aid in creating an effective information-analytical support system, promoting sustainable and balanced national development, and achieving strategic objectives in regional development.

Key words: enhancing efficiency, information-analytical support, strategic planning, regional development, analytical tools, transparency.

УДК 351
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.33.35>

Телендій А.А.
аспірант
Міжрегіональної Академії
управління персоналом
ORCID <https://orcid.org/0009-0007-7436-7373>

Постановка проблеми. Забезпечення ефективного розвитку сучасних держав потребує вирішення складних проблем, пов'язаних з інформаційно-аналітичним забезпеченням. Актуальним завданням є створення централізованої бази даних та інтеграція інформації з

різних джерел, щоб забезпечити комплексний аналіз ситуації. Впровадження сучасних аналітичних інструментів, в тому числі штучного інтелекту та машинного навчання, є необхідним для точного прогнозування та планування розвитку. Крім того, активне залучення гро-

мадськості та експертів до процесу прийняття стратегічних рішень сприятиме підтримці та успішному впровадженню планів. Ці кроки допоможуть забезпечити стале і збалансоване зростання, забезпечуючи позитивний вплив на економіку, соціальну сферу та екологію держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення рішень стратегічного планування регіонального розвитку є ключовим для успішного розвитку України. В зв'язку зі швидкими змінами технологій та складними умовами, даний напрямок досліджень набуває все більшої важливості. Дослідники, такі як В. Білик, І. Буксина, В. Ляшенко, Я. Паламаренко, І. Петрова, Р. Побережний та Л. Рогатіна, внесли значний внесок в дослідження даної теми. Їхні наукові дослідження та публікації сприяють розумінню проблем і викликів інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного планування регіонального розвитку, а також впровадженню сучасних аналітичних інструментів для підвищення ефективності цього процесу. Їхні дослідження допомагають розкрити нові можливості та перспективи для забезпечення сталого і збалансованого розвитку регіонів України.

Високий науковий рівень та професіоналізм дослідників забезпечує надійну та компетентну основу для подальших досліджень в даній галузі та сприяє розробці ефективних стратегій регіонального розвитку. Їхні досягнення становлять вагомий частку в науковому доробку та сприяють впровадженню інноваційних підходів у стратегічному плануванні для досягнення кращих результатів розвитку України.

Метою статті є розкриття важливих аспектів та шляхів підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення рішень стратегічного планування регіонального розвитку в Україні.

Виклад основного матеріалу.

Підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення рішень стратегічного планування регіонального розвитку в Україні є ключовим завданням для забезпечення сталого і збалансованого розвитку країни. У сучасних умовах глобалізації та постійних змін, держави потребують надійних та комплексних інструментів для прийняття рішень на стратегічному рівні. На сьогоднішній день інформаційно-аналітичне забезпечення владних органів та регіональних управлінь в Україні може бути вдосконалено, щоб відповідати сучасним викликам та потребам.

Необхідно підкреслити, що створення централізованої бази даних є першим кроком

у покращенні інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного планування регіонального розвитку. Цей процес передбачає збір, організацію та інтеграцію великого обсягу різноманітної інформації, яка стосується різних аспектів регіонального розвитку [6].

По-перше, централізована база даних має включати економічні показники, такі як ВВП регіонів, індекси економічного зростання, обсяги інвестицій та торговельні показники. Ці дані дають змогу оцінити стан економіки регіонів, виявити економічні тенденції та визначити сильні та слабкі сторони різних територій. По-друге, до бази даних потрібно включити демографічні дані, такі як населення, приріст населення, розподіл за віковими групами та інші демографічні характеристики. Це дозволить зрозуміти динаміку змін у населенні регіонів, оцінити його потенціал для розвитку та визначити демографічні виклики, з якими зіштовхується кожен регіон. По-третє, до бази даних слід включити екологічні показники, такі як рівень забруднення повітря та води, кількість викидів парникових газів, рівень використання природних ресурсів. Інформація про стан навколишнього середовища є критично важливою для розробки екологічно збалансованих стратегій розвитку [1].

Інтеграція цих різноманітних даних у централізованій базі даних забезпечить можливість здійснювати комплексний аналіз регіонального розвитку. Аналітики та експерти зможуть використовувати ці дані для ідентифікації взаємозв'язків між економічними, демографічними та екологічними показниками. Такий підхід дозволить отримати більш повну та точну картину ситуації в регіонах, а також виявити пріоритетні напрямки для подальшого стратегічного планування.

Важливо відмітити, що другий аспект полягає у впровадженні сучасних аналітичних інструментів та методів обробки даних, який відкриває нові можливості для покращення ефективності стратегічного планування регіонального розвитку. Так, варто відмітити, що штучний інтелект може допомогти в аналізі великих обсягів даних та швидкому виявленні складних залежностей та тенденцій. Штучний інтелект може автоматично обробляти, аналізувати та класифікувати інформацію з різних джерел, що дозволяє значно економити час та зусилля експертів. Крім того, застосування штучного інтелекту дозволяє здійснювати прогнозування на основі історичних даних та побудови складних моделей розвитку регіонів [3].

Принадно підкреслити, що машинне навчання є однією з підгалузей штучного інтелекту, яка дозволяє системам самостійно вдо-

сконалюватись та вдосконалювати свої алгоритми на основі досвіду та взаємодії з даними. Це дозволяє прогнозувати тенденції та результати рішень на основі аналізу різних сценаріїв та ризиків [7]. Такий підхід допомагає знизити ризик неправильного вибору стратегій та планів розвитку. В свою чергу аналіз даних є іншим важливим інструментом для зрозуміння динаміки розвитку регіонів та виявлення ключових факторів, що впливають на рівень розвитку. Аналітики можуть використовувати статистичні методи, візуалізацію даних та побудову графіків для покращення зрозуміння складної інформації. Це допомагає приймати обґрунтовані рішення на основі наукових даних [2].

Загальною метою використання сучасних аналітичних інструментів є забезпечення більш оперативного та обґрунтованого прийняття рішень щодо регіонального розвитку. За допомогою цих інструментів можна здійснювати більш точний прогноз розвитку регіонів, виявляти потенційні ризики та проблеми, що дозволяє розробляти стратегії, спрямовані на забезпечення сталого та збалансованого розвитку країни. Основними вигодами впровадження таких інструментів є зниження ймовірності помилок та покращення ефективності планування, що сприяє досягненню більш позитивних результатів регіонального розвитку в Україні.

Доречно зауважити, що третім важливим аспектом є підвищення кваліфікації фахівців, що займаються аналітичною роботою в контексті стратегічного планування регіонального розвитку. Постійний технологічний прогрес та швидкі зміни в сфері аналізу даних створюють необхідність у постійному оновленні знань та навичок у цій сфері. Впровадження сучасних аналітичних інструментів, таких як штучний інтелект та машинне навчання, вимагає високої експертизи та глибоких знань від фахівців [4].

Однак, багато аналітиків можуть бути недостатньо підготовлені для ефективного використання цих нових технологій. Тому необхідно створити мережу навчальних центрів та програм підвищення кваліфікації, які будуть спрямовані на розвиток необхідних компетенцій. Ці навчальні центри повинні пропонувати спеціалізовані курси та тренінги, що охоплюють сучасні методи аналізу даних, використання штучного інтелекту, машинного навчання та інших сучасних аналітичних інструментів [10].

Також важливо забезпечити доступ до актуальних джерел інформації та літератури з даної теми. Для підвищення кваліфікації аналітиків можуть проводитись семінари, вебінари та інші формати навчання, які дозволяють ознайомитись з передовими технологіями та

відпрацьовувати практичні навички. Крім того, можливе співробітництво з університетами та науковими інститутами, що забезпечить впровадження новітніх знань і досліджень у практичну діяльність аналітиків [8].

Такий підхід до підвищення кваліфікації фахівців з аналітичної сфери допоможе створити команду кваліфікованих інсайдерів, які будуть готові ефективно застосовувати сучасні технології аналізу даних для планування регіонального розвитку. Це сприятиме більш точним та обґрунтованим стратегіям розвитку регіонів, що забезпечить успішне досягнення стратегічних цілей України та забезпечить сталість розвитку країни у майбутньому.

Доцільно звернути увагу на четвертий аспект, який полягає у впровадженні принципів прозорості та відкритості у доступі до інформації в процесі стратегічного планування регіонального розвитку. Забезпечення відкритого доступу до даних та інформації є ключовим для залучення громадськості та експертної спільноти до процесу аналізу, обговорення та прийняття стратегічних рішень [9].

По-перше, відкритий доступ до даних дозволяє громадськості та експертам здійснювати незалежний аналіз і валідацію інформації. Це створює умови для широкої дискусії та обговорення різних підходів та варіантів стратегічного розвитку. За умови доступності інформації експертна спільнота може запропонувати альтернативні підходи, висловити свої думки та пропозиції, що збагачує процес планування та сприяє знаходженню найбільш оптимальних рішень. По-друге, відкритий доступ до даних забезпечує прозорість процесу планування та прийняття рішень. Громадськість має можливість слідкувати за всіма етапами стратегічного планування, ознайомлюватись з розрахунками, моделями та аргументами, які були використані для прийняття рішень. Це сприяє високому рівню довіри громадськості до планів та їх впровадження, а також забезпечує громадську підтримку прийнятих стратегій. По-третє, відкритий доступ до даних підвищує відповідальність владних структур та аналітичних команд за їх дії та прийняття рішень. Висвітлення процесу планування та його результатів дозволяє залучати громадськість до моніторингу виконання стратегічних планів та вчасно виявляти можливі проблеми та несправедливості [5].

Так, можна сказати, що впровадження принципів прозорості та відкритості у доступі до інформації є важливим фактором успішного реалізації стратегій регіонального розвитку. Це створює умови для більш обґрунтованих та збалансованих рішень, забезпечує відпо-

відальність перед громадськістю та сприяє досягненню сталого розвитку регіонів України.

Отож, виходячи з вищевказаного слід констатувати, що завдання підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення рішень стратегічного планування регіонального розвитку в Україні є комплексним та має багато взаємозв'язаних аспектів. Відповідно до сучасних тенденцій та розвитку технологій, необхідно системно підходити до реформування цієї сфери, щоб забезпечити стаке зростання країни та забезпечити кращу якість життя її громадян.

Висновки. Таким чином, висновок полягає в тому, що успішний розвиток регіонів в Україні вимагає комплексного підходу та звернення уваги до декількох важливих аспектів. Спершу, створення централізованої бази даних, яка збере інформацію з різних джерел, дозволить отримати повну картину регіонального розвитку. Наступним етапом є впровадження сучасних аналітичних інструментів та методів обробки даних, що допоможуть прогнозувати тенденції та планувати розвиток ефективніше. Також, необхідно активно розвивати кваліфікацію фахівців, що займаються аналітичною роботою, для успішного використання новітніх технологій. Не менш важливим є впровадження прозорості та відкритості у доступі до інформації, що залучить громадськість та експертну спільноту до обговорення стратегічних рішень. Поєднання цих аспектів сприятиме ефективному інформаційно-аналітичному забезпеченню рішень стратегічного планування регіонального розвитку та сприятиме сталому та збалансованому зростанню країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білик В. В. Державне регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. Мукачівський державний університет. *Економіка і суспільство*. Випуск № 10. 2017. С. 172-176. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/32.pdf
2. Буксина І. Державне регулювання розвитку регіону. Секція І. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства*. 2020. С. 43-44. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18809/1/43-44.pdf>
3. Інноваційні основи відновлення та розвитку країн після збройних конфліктів: інноваційний вимір: колективна монографія за ред. д.е.н. Омеляненка В. А. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань. 2022. 280 с. URL: https://iidskt.org.ua/wp-content/uploads/Monografiya_Vidnovlennya_2022.pdf
4. Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії : зб. матеріалів IV Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 27 жовт. 2022 р. за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. Київ: Національний центр "Мала академія наук України", 2022. 588 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/733715/1/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD_%D0%91%D0%BB%D0%BE%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8_%D0%A4%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC.pdf
5. Ляшенко В. І., Петрова І. П. Стратегування в системі державного управління: виклики сьогодення та науково-експертні платформи. Вісник економічної науки України. № 1 (38). 2020. С. 86-96. URL: [http://www.venu-journal.org/download/2020/1\(38\)/12-Liashenko.pdf](http://www.venu-journal.org/download/2020/1(38)/12-Liashenko.pdf)
6. Паламаренко Я. В. Концептуальні положення державного регулювання інноваційних процесів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/58.pdf
7. Побережний Р. О. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності. Вісник НТУ "ХПІ". Серія: *Економічні науки*. № 15(1291) 2018. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/d1eb3124-c46e-4d19-a7eb-1aa653350678/content>
8. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: матеріали XII Міжнародного бізнес-форуму (Київ, 22 березня 2019 р.) відп. ред. А.А. Мазаракі – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 154 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/2c4d719b5499529d6670a2dfac8e7828.pdf>
9. Регіональні інноваційні ініціативи: завдання та шляхи вирішення : зб. наук. пр. за матеріалами II круглого столу, м. Харків, 5 черв. 2020 р. [редкол.: С.В. Глібко, Ю.В. Георгієвський]. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 176 с. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/06/Tezy_05.06.20/Tezy_05.06.20_Full.pdf
10. Рогатіна Л. П. Стратегічне управління економічним розвитком, його особливості та роль у формуванні конкурентних переваг регіону. *Економіка та держава*. № 2. 2018. С. 92–96. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2018/22.pdf